

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2019. gada 19. novembrī

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Ineta Ziemele, tiesneši Gunārs Kusiņš un Daiga Rezevska,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto tiesībsarga (turpmāk arī – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 144/2019),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Ministru kabineta 2009. gada 22. decembra noteikumu Nr. 1605 “Noteikumi par valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta un apbedīšanas pabalsta apmēru, tā pārskatīšanas kārtību un pabalstu piešķiršanas un izmaksas kārtību” 2. punktu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1. pantam, 91. panta otrajam teikumam un 109. pantam.

2. Apstrīdētā norma noteic, ka valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmērs Valsts sociālo pabalstu likuma 13. panta pirmajā daļā minētajām personām, izņemot invalīdus kopš bērnības, ir 64,03 *euro* mēnesī, bet invalīdiem kopš bērnības – 106,72 *euro* mēnesī.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemta pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;

- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 3. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par Ministru kabineta noteikumu normu atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 8. punkts noteic, ka tiesībsargam ir tiesības iesniegt pieteikumu par lietas ierosināšanu par normatīvo aktu vai to daļu atbilstību augstāka juridiska spēka tiesību normām, ja institūcija vai amatpersona, kas izdevusi apstrīdēto aktu, tiesībsarga norādītajā termiņā nav novērsusi konstatētos trūkumus. Arī saskaņā ar Tiesībsarga likuma 13. panta 8. punktu tiesībsargam ir tiesības iesniegt pieteikumu par lietas ierosināšanu Satversmes tiesā, ja iestāde, kas izdevusi apstrīdamo aktu, nav tiesībsarga norādītajā termiņā novērsusi konstatētos trūkumus.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka tiesībsargs 2019. gada 23. maijā nosūtīja Ministru kabinetam vēstuli, kurā norādīja, ka apstrīdētā norma neatbilst Satversmes 1. pantam, 91. panta otrajam teikumam un 109. pantam, un aicināja Ministru kabinetu līdz 2019. gada 24. jūlijam novērst konstatētos trūkumus un noteikt valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta līmeni atbilstoši Satversmei. Tiesībsargs vēstulē paudis uzskatu, ka valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmērs ilgstoši nav pārskatīts, tas nenodrošina šā pabalsta saņēmēju pamatvajadzību apmierināšanu, izraisa šo personu diskrimināciju un ir cilvēka cieņai neatbilstošs.

Ministru kabinets 2019. gada 23. jūlija vēstulē esot piekritis tiesībsarga vēstulē norādītajam un paudis nostāju, ka valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēru nepieciešams pārskatīt atbilstoši valsts budžeta iespējām. Turklāt Ministru kabinets esot norādījis, ka Labklājības ministrija ir sagatavojusi priekšlikumus par valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēra palielināšanu no 2020. gada.

Tomēr Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka Ministru kabinets nav tā noteiktajā termiņā novērsis konstatētos trūkumus. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu.

6. Tiesībsarga pieteikumam ir jāatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta prasībām.

Pieteikumā ir norādīts Pieteikuma iesniedzējs, institūcija, kas izdevusi apstrīdēto aktu, prasījums Satversmes tiesai, kā arī sniegts lietas faktisko apstākļu izklāsts un juridiskais pamatojums par apstrīdētās normas iespējamo neatbilstību Satversmes 1. pantam, 91. panta otrajam teikumam un 109. pantam.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. pantā noteiktajām prasībām.

Nemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu “Par Ministru kabineta 2009. gada 22. decembra noteikumu Nr. 1605 “Noteikumi par valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta un apbedīšanas pabalsta apmēru, tā pārskatīšanas kārtību un pabalstu piešķiršanas un izmaksas kārtību” 2. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. pantam, 91. panta otrajam teikumam un 109. pantam” pēc tiesībsarga pieteikuma (pieteikums Nr. 144/2019).

2. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Ministru kabinetu – **līdz 2020. gada 20. janvārim** iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

I. Ziemele